

Witold Gombrowicz,
Juliusz Mieroszewski i polityka

WYKŁADY POZNAŃSKIE Z FILOZOFII

Z prac Komisji Filozoficznej PTPN

Redakcja naukowa serii

Prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz

Przewodniczący Komisji Filozoficznej PTPN

Prof. UAM dr hab. Karolina M. Cern

Przewodnicząca Wydziału I Filologiczno-Filozoficznego PTPN

OD POWSTANIA POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK w 1857 roku filozofowie, by wspomnieć tylko pierwszego prezesa towarzystwa hr. Augusta Cieszkowskiego czy Karola Libelta, brali czynny udział zarówno w jego pracach naukowych, jak i aktywnościach nastawionych na krzewienie wiedzy wśród współobywateli.

Kontynuując tę tradycję, obecne władze Komisji Filozoficznej PTPN podjęły inicjatywę wspólnego z Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu im. A. Mickiewicza wydawania serii *Wykłady Poznańskie z Filozofii*, której ambicją jest przywrócić ducha *res publica literaria* naszym czasom, wszakże w postaci nowej, zdemokratyzowanej i otwartej na krytycznych obywateli dążących do oświeconego rozumienia otaczającego ich świata.

Pochłonięci badaniami pogłębiającymi obecny stan wiedzy ludzkiej, częstokroć nie doceniamy znaczenia podzielenia się ich wynikami z szerszym gronem wykształconych czytelników. Mamy nadzieję, że seria *Wykłady Poznańskie z Filozofii* wraz z towarzyszącymi jej wykładami publicznymi stanowić będzie agorę deliberacji pomiędzy badaczami i światłymi obywatelami Rzeczypospolitej.

Witold Gombrowicz, Juliusz Mieroszewski i polityka

Trzy wykłady z filozofii polityki

Dariusz Dobrzański

Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
Poznań 2025

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
Wydział Filologiczno-Filozoficzny, Komisja Filozoficzna

SERIA

Wykłady Poznańskie z Filozofii

REDAKCJA NAUKOWA SERII

Piotr W. Juchacz i Karolina M. Cern

GŁÓWNY REDAKTOR WYDAWNICTW PTPN

Jakub Kępiński

RECENZENCI

prof. dr hab. Tadeusz Buksiński

(Professor Emeritus, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

prof. dr hab. Iwona Hofman

(Uniwersytet Mari Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

prof. UR dr hab. Anna Spólna

(Uniwersytet Radomski)

REDAKCJA JĘZYKOWA I KOREKTA

Katarzyna Bulczyńska

PROJEKT OKŁADKI I ŁAMANIE

TREVO Martins

Publikacja sfinansowana przez Wydział Filozoficzny Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Creative Commons: Uznanie autorstwa – Bez utworów
zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-ND 4.0)

Poznań 2025

ISBN 978-83-7654-507-3

eISBN 978-83-7654-511-0

DOI 10.14746/978-83-7654-507-3

Wydawnictwo

Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk

ul. Mielżyńskiego 27/29, 61-725 Poznań

<http://www.ptpn.poznan.pl>, dystrybucja@ptpn.poznan.pl

Spis treści

Wstęp

1. Filozofia polityki, wojny kulturowe, polityczny pragmatyzm
 - 1.1. Kronika politycznych wydarzeń napisana nie tylko przez Gombrowicza
 - 1.2. O politycznej przyjaźni pisarza i filozofa polityki
 - 1.3. Co czytali Gombrowicz i Mieroszewski? „Wiadomości Literackie”, „Wiadomości”, „Kulturę” paryską...
2. Pytanie o polityczność polskiego romantyzmu
 - 2.1. O modelu politycznego romantyzmu
 - 2.2. Roman Dmowski jako krytyk politycznego romantyzmu
3. Wprowadzenie do Mieroszewskiego filozofii politycznego pragmatyzmu
 - 3.1. Rosyjski „Kompleks Polski” i obszar ULB
 - 3.2. Gombrowicz i Mieroszewski wobec realizmu socjalistycznego

Zakończenie

Bibliografia

Streszczenie

Summary